TOÀ ÁN NHÂN DÂN **TỈNH BÌNH ĐỊNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 69/2023/DS-PT
Ngày: 05-6-2023
V/v Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH ĐỊNH

***- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có*:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Phan Minh Dũng.

Các Thẩm phán: Bà Đỗ Thị Thắm.

Ông Võ Công Phương.

***- Thư ký phiên tòa*:** Bà Huỳnh Thị Phương Thủy là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Bình Định tham gia phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Tú Oanh - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 6 năm 2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 19/2023/TLPT-DS ngày 28 tháng 02 năm 2023 về việc "Tranh chấp bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm".

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 322/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân thị xã H bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 90/2023/QĐXXPT-DS ngày 04 tháng 5 năm 2023, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn*: Ông Trịnh Văn V, sinh năm 1974. (có mặt)

Cư trú: Thôn H, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Ông Nguyễn Gi – Luật sư của Văn phòng Luật sư Ng thuộc Đoàn luật sư tỉnh Quảng Ngãi. (có mặt)

- *Bị đơn*: Ông Phan Thành Tr, sinh năm 1982. (vắng mặt)

Địa chỉ: Thôn Ph, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan*:

1. Ông Bùi Minh Đ, sinh năm 1967. (vắng mặt)

Địa chỉ: Thôn Th, xã H, huyện H, tỉnh Bình Thuận.

2. Bà Trần Thị Kim L, sinh năm 1972. (có đơn đề nghị vắng mặt)

Địa chỉ: Thôn H, xã H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

3. Bà Trương Thị M, sinh năm 1995. (có đơn đề nghị vắng mặt)

Địa chỉ: Khu phố Th, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định.

4. Cháu Trịnh Giai Nh, sinh ngày 15/01/2021.

Người đại diện hợp pháp cho cháu Nh: Chị Trương Thị M, sinh năm 1995.

Địa chỉ: Khu phố Th, phường H, thị xã H, tỉnh Bình Định. (có đơn đề nghị vắng mặt)

- *Người kháng cáo*: Ông Trịnh Văn V là nguyên đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguyên đơn ông Trịnh Văn V trình bày: Vào ngày 24/12/2020, con trai ông là Trịnh Trung H điều khiển xe môtô biển kiểm soát 77C1-27729 lưu thông trên quốc lộ 1A khi đến đoạn đường thuộc khu phố 8, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định thì xảy ra tai nạn với xe ô tô đầu kéo 86C-02658 kéo rơ mooc 60C-00313 do ông Phan Thành Tr điều khiển, làm Trịnh Trung H chết tại chổ. Sau khi con ông chết, cơ quan chức năng đã làm việc nhưng hai bên không thương lượng được mức bồi thường, từ đó đến nay ông Tr vẫn không nói gì về vấn đề bồi thường. Ông yêu cầu ông Phan Thành Tr bồi thường thiệt hại gồm các khoản: Tiền mua quan tài và chi phí tẩm liệm 58.300.000 đồng; tiền chi phí mua vật tư xây mộ 42.250.000 đồng; tiền chi phí đào huyệt, ma chay, cúng thất 24.900.000 đồng; tiền mua đá ốp lát mộ 38.000.000 đồng; tiền bồi thường tổn thất tinh thần 149.000.000 đồng; tiền nuôi dưỡng con của H 432.000.000 đồng. Tổng cộng các khoản 744.450.000 đồng. Tại phiên tòa ông xác định Trịnh Trung H cũng có lỗi trong vụ tai nạn giao thông nên yêu cầu ông Tr bồi thường các khoản như sau: Tiền mua quan tài và chi phí tẩm liệm 29.150.000 đồng; tiền bồi thường tổn thất tinh thần 74.500.000 đồng; tiền nuôi dưỡng con của H 324.000.000 đồng. Tổng cộng 427.650.000 đồng.

Bị đơn anh Phan Thành Tr trình bày: Vào ngày 24/12/2020, ông có điều khiển xe ôtô đầu kéo 86C-02658 kéo rơ mooc 60C-00313 trên quốc lộ 1A thuộc khu phố 8, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định thì xảy ra tai nạn với xe môtô 77C1-27729 do anh Trịnh Trung H điều khiển làm Hòa chết, nhưng trong vụ tai nạn trên ông không có lỗi. Sau khi H chết ông và gia đình có đến thăm viếng và thương lượng bồi thường số tiền 50.000.000 đồng nhưng gia đình ông V không chấp nhận. Nay ông V yêu cầu bồi thường số tiền 744.450.000 đồng ông không đồng ý vì ông không có lỗi trong vụ tai nạn giao thông và yêu cầu của ông V số tiền quá lớn, nay ông cũng không còn lái xe nữa nên ông không có khả năng bồi thường theo yêu cầu của ông V, ông chỉ có khả năng hỗ trợ cho gia đình ông V 60.000.000 đồng để hương khói cho Trịnh Trung H.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan bà Trần Thị Kim L trình bày: Thống nhất với ý kiến và yêu cầu của ông Trịnh Văn V yêu cầu ông Phan Thành Tr bồi thường số tiền 427.650.000 đồng.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan chị Trương Thị M trình bày: Thống nhất với ý kiến và yêu cầu của ông Trịnh Văn V yêu cầu ông Phan Thành Tr bồi thường số tiền 427.650.000 đồng.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan ông Bùi Minh Đ trình bày: Trước đây xe ông có sở hữu xe ô tô đầu kéo biển kiểm soát 86C–02658, ông thuê tài xế Phan Thành Tr chạy xe cho mình để chở hàng hóa. Hôm xảy ra tai nạn Tr có gọi điện cho ông báo xe xảy ra tai nạn, lỗi hoàn toàn do phía bên bị thiệt hại do chạy không đúng làn đường, tự tông vào xe ôtô Tr điều khiển. Ông Trịnh Văn V yêu cầu ông Phan Thành Tr bồi thường thiệt hại ông không có ý kiến gì. Ông xác định nhà xe không có lỗi, không kiên quan gì đến vụ tai nạn.

Bản án dân sự sơ thẩm số *322/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân thị xã H quyết định:*

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Trịnh Văn V.

2. Ông Phan Thành Tr có nghĩa vụ giao cho ông Trịnh Văn V số tiền 60.000.000 đồng (sáu mươi triệu đồng) để hương khói cho Trịnh Trung H.

Ngoài ra, bản án dân sự sơ thẩm còn quyết định về án phí và quyền kháng cáo của các bên đương sự.

Ngày 02/10/2022 nguyên đơn ông Trịnh Văn V kháng cáo đề nghị cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm buộc lái xe và chủ xe ô tô cùng bồi thường cho gia đình nạn nhân theo quy định vì người lái xe cũng có lỗi khi xảy ra tai nạn. Tại phiên tòa phúc thẩm ông V đồng ý với trình bày của luật sư bảo vệ cho ông V.

Tại phiên tòa Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho ông Trịnh Văn V trình bày: Xác định lỗi chính trong vụ tai nạn giao thông là do anh Trịnh Trung H gây ra nhưng lái xe ông Phan Thành Tr cũng có một phần lỗi do đèn chiếu sáng ôtô làm xe máy không quan sát được mặt đường và xe ôtô không giảm tốc độ. Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn, buộc ông Phan Thành Tr phải bồi thường cho những người đại diện hợp pháp của Trịnh Trung H số tiền 222.950.000 đồng tương đương phần lỗi của lái xe gây ra là $^1/_3$ lỗi.

Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phát biểu: Trong quá trình tố tụng, người tiến hành tố tụng và người tham gia tố tụng thực hiện đúng quy định của pháp luật tố tụng; đồng thời đề nghị Hội đồng xét xử không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Trịnh Văn Vinh, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về sự vắng mặt của đương sự: Tại phiên tòa bị đơn ông Phan Thành Tr và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Bùi Minh Đ, bà Trần Thị Kim L, bà Trương Thị M vắng mặt, chỉ có bà L và bà M có đơn đề nghị xét xử vắng mặt. Đây là phiên tòa mở lần thứ hai nên theo quy định tại khoản 3 Điều 296 Bộ luật Tố tụng Dân sự thì Tòa vẫn tiến hành xét xử vụ án.

[2] Xét kháng cáo của ông Trịnh Văn V, Hội đồng xét xử thấy rằng:

[2.1] Khoảng 18 giờ 00 phút ngày 24/12/2020 anh Trịnh Trung H điều khiển xe môtô biển kiểm soát 77C1–277.29 lưu thông trên đường quốc lộ 1A mới hướng Nam – Bắc trên làn xe cơ giới phía Đông. Khi đi đến đoạn đường thuộc khu phố 8, phường T, thị xã H, tỉnh Bình Định thì xe môtô do anh H điều khiển lấn trái sang phần đường xe cơ giới phía Tây đụng vào xe ô tô đầu kéo có biển kiểm soát 86C-026.58 do ông Phan Thành Tr Điều khiển theo hướng Nam – Bắc trên làn xe cơ giới phía Tây. Hậu quả anh Trịnh Trung H chết tại chỗ.

Tại Bản kết luận số 21/KL-VKS ngày 01/3/2021 của Viện kiểm sát nhân dân thị xã H và Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 17 ngày 23/02/2021 của Cơ quan Cảnh sát Điều tra công an thị xã H cùng kết luận: Nguyên nhân xảy ra vụ tai nạn là do anh Trịnh Trung H điều khiển xe mô tô biển kiểm soát 77C1–277.29 lưu thông không đúng làn đường (lấn trái) hành vi của Trịnh Trung H vi phạm vào khoản 1 Điều 9 Luật giao thông đường bộ nên không khởi tố vụ án là có căn cứ. Còn hành vi điều khiển xe ô tô đầu kéo có biển kiểm soát 86C-026.58 không có lỗi, không cấu thành tội phạm. Ông Trịnh Văn V và gia đình, không có khiếu nại gì về quyết định không khởi tố vụ án của cơ quan cảnh sát điều tra. Do đó HĐXX cấp phúc thẩm có cơ sở để xác định nguyên nhân xảy ra vụ tai nạn là do lỗi hoàn toàn của anh Trịnh Trung H, ông Phan Thành Tr không có lỗi nên cấp sơ thẩm áp dụng khoản 2 Điều 584 Bộ luật Dân sự năm 2015 không chấp nhận yêu cầu bồi thường thiệt hại của nguyên đơn là phù hợp với quy định của pháp luật.

Tuy nhiên, trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa ông Phan Thành Tr tự nguyện hỗ trợ cho ông V 60.000.000 đồng để hương khói cho Trịnh Trung H nên Hội đồng xét xử phúc thẩm ghi nhận sự tự nguyện này.

[2.2] Từ những nhận định nêu trên, xét thấy kháng cáo của ông V yêu cầu bị đơn ông Tr có nghĩa vụ bồi thường thiệt hại là không có căn cứ nên HĐXX không chấp nhận và giữ nguyên bản án dân sự sơ thẩm là phù hợp với quy định của pháp luật.

[3] Về án phí: Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội thì ông Trịnh Văn V được miễn nộp án phí Dân sự sơ thẩm và án phí Dân sự phúc thẩm.

[4] Tại phiên tòa lời trình bày của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho nguyên đơn ông Trịnh Văn V không phù hợp với nhận định của HĐXX nên không được chấp nhận.

[5] Kiểm sát viên tham gia phiên tòa phát biểu đề nghị không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn ông Trịnh Văn V, giữ nguyên bản án sơ thẩm là phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015.

Căn cứ vào Điều 584 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

Căn cứ vào điểm d khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 29 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội;

Tuyên xử:

1. Không chấp nhận kháng cáo của ông Trịnh Văn V. Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số: 322/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Toà án nhân dân thị xã H, tỉnh Bình Định.

2. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Trịnh Văn V về việc yêu cầu ông Phan Thành Tr phải bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm.

3. Ghi nhận sự tự nguyện của ông Phan Thành Tr hỗ trợ 60.000.000 đồng (Sáu mươi triệu đồng) cho ông Trịnh Văn V để hương khói cho anh Trịnh Trung H.

4. Án phí dân sự sơ thẩm và phúc thẩm: Ông Trịnh Văn V được miễn nộp.

5. Về quyền, nghĩa vụ thi hành án:

5.1. Kể từ ngày bản án có hiệu lực pháp luật (đối với các trường hợp cơ quan thi hành án có quyền chủ động ra quyết định thi hành án), hoặc kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án (đối với các khoản tiền phải trả cho người được thi hành án) cho đến khi thi hành án xong tất cả các khoản tiền, hàng tháng bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại khoản 2 Điều 468 Bộ luật Dân sự năm 2015.

5.2. Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và Điều 9 Luật thi hành án dân sự; Thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự..

6. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- VKSND tỉnh Bình Định;
- TAND thị xã H;
- CCTHADS thị xã H;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ; Tòa Dân sự.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(*Đã ký và đóng dấu*)

Phan Minh Dũng